



**JUDr. ROBERT PELIKÁN, Ph.D.**  
MINISTR SPRAVEDLNOSTI ČR

V Praze dne 26 -08- 2015  
Čj. MSP-83/2015-ODSK-R/2  
Počet listů: 2  
Přílohy: 0

**Vážený pane řediteli,**

dopisem doručeným dne 8. 7. 2015 jste se na mne obrátil v návaznosti na článek uveřejněný na webových stránkách Vaší obecně prospěšné společnosti, jenž se týkal problematiky regresních náhrad dle zákona č. 82/1998 Sb. o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci.

Prezentovanou informaci, že Ministerstvo spravedlnosti „nemá přehled o výši vymáhaných a zaplacených regresních náhrad“ považuji za zavádějící.

K Vašemu dřívějšímu dotazu dle zákona o svobodném přístupu k informacím Vám bylo jasně sděleno (a sami tento fakt v příslušném článku odkazujete), že během Vámi vymezeného zájmového období (od roku 2010 do roku 2015) byly údaje o regresních náhradách sledovány dvěma různými způsoby. Do roku 2013 se tak dělo v rejstříku MSP-ODSK-ZC společně s ostatními případy zastupování státu před soudy (jak pro vymáhání pohledávek státu, tak tehdy, byl-li stát na straně žalované), od roku 2013 byl pro tyto účely již vyčleněn samostatný rejstřík a zavedena vnitřní evidence v rámci příslušného odboru odškodňování.

Vyhledání případů regresních náhrad, jež byly statisticky ukončeny do roku 2013 a jsou tedy zahrnuty spolu s ostatními věcmi v rejstříku MSP-ODSK-ZC by představovalo mimořádně složité vyhledávání informace, jak jste byli informováni. Naopak případy, jež byly během roku 2013 ještě „v běhu“ a byly převedeny do nové evidence, stejně jako případy nově napadlé, již snadným způsobem vyhledatelné jsou a pro Vaši potřebu Vám byl předán zdrojový soubor dat ve formátu MS Excel.

Tuto skutečnost ovšem Vámi uveřejněný článek žádným způsobem nereflektuje, přestože získání požadovaných údajů ze zdrojového souboru dat není uživatelsky složité (jde fakticky o aplikaci jediného filtru).

Sám jsem si na základě těchto zdrojových dat (jež se mění v čase a budou proto jiná, než soubor, který Vám byl k dřívějšímu datu poskytnut) ověřil, že k dnešnímu dni Ministerstvo spravedlnosti vymáhá (jsou „v běhu“) 41 případů regresních náhrad s celkovou vymáhanou částkou 4.397.991,- Kč, z toho 15 po soudních úřednících (odlišných od soudců), 3 po policistech, 3 po notářích, 20 po exekutorech. V těchto dosud probíhajících věcech bylo prozatím vymoženo 278.820,- Kč. Kromě toho bylo již ukončeno plným úspěchem vymáhání dalších 21 regresních nároků s celkovou vymoženou částkou 626.333,50,- Kč, a pro úspěch jen částečný či nulový bylo odepisováno dalších 5 regresních nároků s vymoženou částkou 76.687,98. Celkem se tedy Ministerstvo spravedlnosti od roku 2013 zabývalo 67 případy regresní náhrady a vymohlo částku 981.841,48,- Kč.

Žádám Vás tedy nejprve, abyste zavádějící údaje na Vašich webových stránkách uvedl na pravou míru.

Zřetelný nepoměr, mezi výší proplaceného odškodnění a výší vymáhané a vymožené regresní náhrady, si zjevně zaslouhuje vysvětlení.

K němu je nejprve nutno pochopit, že zatímco odpovědnost státu za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci je povahy objektivní (jde o odpovědnost za výsledek), odpovědnost úředních osob za regresní náhradu, je charakteru subjektivního, vzniká tedy jen tehdy, bude-li možno odpovědné úřední osobě prokázat zavinění, ať již ve formě úmyslu, či nedbalosti.

Je-li přitom odpovědnou úřední osobou soudce či státní zástupce, nemůže pak *ex lege* nárok na regresní náhradu vzniknout, není-li jejich vina prokázána v řízení kárném či trestním.

V řadě případů přitom nastává odpovědnost státu na základě splnění objektivní podmínky (kupříkladu zproštění obvinění v trestní věci), aniž by jakákoliv úřední osoba porušila své povinnosti a její subjektivní odpovědnost není ani možné dovodit (ke zproštění obvinění může dojít pro změnu důkazní situace či pro rozdílný náhled soudu, třebaš i odvolacího, na právní či skutkové otázky), v takových případech pak pochopitelně o regresní náhradě nemůže být řeči. Jindy pak je možnost Ministerstva spravedlnosti nárok na regresní náhradu vůbec vznést determinována činností kárných žalobců a rozhodováním kárného senátu, takže se nejedná jen o prostou úvahu ministerských úředníků, jak se Vám možná jeví. Přitom narážíme na otázku vzájemné úpravy lhůt k prekluzi kárné odpovědnosti soudců a státních zástupců a k uplatnění nároku na náhradu škody či nároku na regresní náhradu, takže Ministerstvo spravedlnosti se o možných závadách v postupu konkrétního soudce dozvídá až v době, kdy jeho kárná odpovědnost plynutím času zanikla.

Kromě toho nutno reflektovat, že maximální výše regresní náhrady neodpovídá státem proplacenému odškodnění, ale je limitována násobkem průměrné mzdy odpovědné úřední osoby.

Rád bych Vás ujistil, že Ministerstvo spravedlnosti institut regresní náhrady neignoruje, odborné útvary, do jejichž náplně činnosti odpovědnost za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci, uplatňování regresní náhrady i kárná odpovědnost soudců či státních zástupců spadá, spolu úzce spolupracují, počet uplatněných regresních náhrad i jejich výše, je však maximem možného, které současná právní úprava připouští.

Výše naznačených aplikačních problémů ohledně vzájemného běhu lhůt a některých dalších skutečností, jež se institutu regresní náhrady týkají, si jsem vědom.

V rámci přípravy návrhu zákona o státním zastupitelství byly navrženy též legislativní změny doprovodných zákonů, jež měly zjištěné problémy při uplatňování institutu regresní náhrady řešit, nicméně po negativní odezvě některých připomínkových míst byla tato změna prozatím vypuštěna. V případě politické poptávky je však Ministerstvo spravedlnosti připraveno na tyto práce navázat.

Doufám tedy, že se mi podařilo odstranit nejasnosti, které jste v dané problematice viděl, nicméně musím uzavřít, že problematickým bodem vymáhání regresních náhrad tu není praxe ústředních orgánů státní správy, ale zákonná úprava daného institutu, jež stávající praxi dává (či spíše nedává) dostatečný právní základ. Bez potřebné míry politické shody ovšem zmíněnou zákonnou úpravu lze měnit jen stěží.

S pozdravem



**Vážený pan  
Vojtěch Razima  
obecně prospěšná společnost  
Kverulant.org  
Pražská 1148  
102 00 Praha 10**